

Dravske price

Contributed by Administrator
 Tuesday, 03 June 2008
 Last Updated Tuesday, 28 April 2009

ELJKO CAR: DRAVSKE PRI E

{gallery directory=dravskeprice&width=100&height=80&galheader=0}

Â

Bijela divljina

Â Â Â Â Â Magi na je privla nost velike i sna?ne rijeke Drave bez obzira na godiÂjnje doba. U razdoblju od prosinca do veljae za najni?eg vodostaja, privla i priguÂenim bojama i zvukovima, nerijetko i bijelim obalama i prudovima, zale enim rukavcima i mrtvicama. Zaljubljenici u rijeku poput mene, koji cijene vrijednosti kakve mo?e podariti samo priroda, do i e na njene obale radi pogleda na plave brzake, utihnule vrbike, rije ne otoke i zale ene rukavce. Pomisao na iskonsku prirodu, rijeku i stare pogrbljene vrbe na njenim obalama i Âjare na zamrznutoj kori drve a, ve e ili manje virove, pa opet na Âjiroku zimsku rijeku i prostrano podravsko nebo ne da mi mira. Treba stoga odlo?iti knjigu, sklopiti novine, ugasiti televizor ili ra unalo i krenuti iz tople sobe na lutanje prirodom i predati se u?itku susreta s novim pogledima na ?ivotvornu rijeku. Ono Âito me vu e van je neÂito znatno mo nije, atraktivnije i vrednije od svakodnevnog â€žmoranjaâ€œ kojem tek nakratko mo?emo pobje i. Â Â Â Â Â Ve i sama ?elja za odmakom od zamorne rutine i pomisao na iskonske predjele uz Dravu gotovo trenutno djeluje na sva moja osjetila. U bijeloj ravnici iza posljednjih ur eva kih ku a strÂje opustjela kukuruziÂjta i rjetke ku e, pod teretom snijega pognuti su vrhovi u Âjumi borova, zamje ujem ledene sige Âito proviruju iz starih ?ljebova, u snijegu otkrivam tragove ljudi i divlja i. Sve me to veseli, a znam da je to tek forÂipan filmu kojeg u uskoro gledati hodaju i dugo i daleko uz rijeku, sve do ma arske granice. Â Â Â Â Â Znati?elja me tjera dalje prema Ledinam Molvarskim, gdje me eka susret s rijekom koja se ispru?ila u panonskoj ravnici. Hodanje po mokrom snijegu uz Âjiroku i plitku rijeku Dravu, tra?enje boja u Âjipra?ju usred skrovita vrbika, kao i pogled na led Âito se cakli u uskim rukavcima dovoljni su za radost koja me grije ovog studenog dana u bijeloj divljini. Iako sam ovdje bio ve viÂje puta, vidim do sada nevi ene slike kojima u se vra ati narednih dana. Ledena je tiÂjina prekrivena tankim slojem snijega. Sve Âito me okru?uje u ovoj iskonskoj prirodi je utihnulo, kao da se odlu ilo za zimski san. Jedino Âito se stalno uje je Âikripa snijega pod mojim nogama i ?ubor rijeke koja pokraj mene te e svojom izdu?enom dubokom kadom koju je oblikovala po svojoj ?elji i snazi. Drava i na ovoj hladno i pokazuje svoju upornost i otpornost, dokazuje da je ?iva i ?ivotvorna. Prkosi ona hladnom dahu zime i ledenoj kori Âito je okovala njene rukavce i obrubila plitke obale. Ledeni su se ukrasi poput bisera rasuli u zlatno?utoj trsci Âito proviruje iz zale ene vode ili se cakli nad vodom. Za ovaj rijetki prizor zahvaljujem ledenoj kiÂji koja je padala neposredno prije mog dolaska na obale dravskog rukavca. Prema legendi biser se ra a kada bljesne munja ili kada kap rose padne u Âjokoljku, a dravski biseri koje gledam ro eni su nakon Âito je na njih pala zraka Âjkrkog zimskog sunca. OÂitri zimski zrak i hladni sjeverni vjetar Âito tjera suze na o i ne mogu me odvratiti od skretanja pogleda s mosta na zanimljivu rijeku iz koje izviruju prudovi i oto i i , niti prekinuti u?itak gledanja u dravska obzorja. Na mostu susre em ledeni vjetar iz ma arskih pusta i promrzle ribi e koji se â€žgrijuâ€œ toplim ribi kim pri ama. Zagledan u rijeku pokuÂjavam nasto predvidjeti nepredvidljivo â€œ gdje e se pojaviti virovi. Obuzima me ponovo ono teÂjko objaÂnjivo uzbu enje pri pogledu na svu ljepotu prirode koja me okru?uje. Kao da prisustvujem veli anstvenoj predstavi na koju sam jedino ja pozvan. Ovdje svaki pogled na rijeku postaje udo, samo treba otvoriti o i i duÂju. Â Â Â Â Â Nije nepoznato da smo svi, viÂje ili manje, opsjednuti te?njom za divljinom, ali nas iskusna i razborita Clarisa Pinkola EstÂs podsje a da smo â€žnau eni da osje amo sram zbog takve ?udnjeâ€œ. Prisje am se tih rije i lutaju i dugo i daleko desnom obalom Drave i hodaju i po zale enim rije nim rukavcima. Posve sam sÂm u toj bijeloj divljini i ledenoj tiÂjini , ali uvijek blizu rijeke. Nisam usamljen, iako sam jedini koji ovoga zimskog dana luta dravskim obalama. Kako, uostalom, kraj svih tih ljepota koje nude predjeli uz Dravu, a ja ih pokuÂjavam sve otkriti i zapamtiti, uop e i mogu osjetiti nelagodu osame? Upravo ?elja za ovakvim prizorima i ?udnja za kretanjem po netaknutoj prirodi me je i odvukla iz tople ku e. Sunce tek nakratko obasjava rijeku i njene obale, a bijela divljina postaje joÂj ljepÂja, meni bliskija i â€œ pitomija. Â Zeleno dravsko zrcalo Â Â Â Â Â Rijeka Drava prolje e do ekuje u boji. Okolne livade raskoÂjne ljepote povremeno se povijaju na prvom povjetarcu, a zelenilo remete tek crveni poljski makovi, ?uta polja pod uljanom repicom i beskrajno plavo nebo nad rijekom koja kao da se probudila iz zimskog sna. Kao Âito je crveno boja vatre, tako je zeleno boja voda. Zeleno je boja nade, snage i dugovje nosti, a sve to povezujemo s rijekom dravom. U zelenoj se boji dravskog zrcala ogleđa okrepljuju a snaga prirode. Pravi je melem za o i to bogatstvo zelenila na granama podravske vrba, drve a u Âjumi , te travnati tepih koji se prostire uz rijeku koja putuje podravskom ravnicom.

Na toplom dnu Panonskog mora Â Â Â Â Â Nizak vodostaj Drave kod Podravske Sesveta omogu io mi je hodanje uz vodena zrcala u kojima se ogledala paleta svih toplih boja ljeta. Na obalama rijeke caruje vjekovni mir Âito ga pru?a gotovo netaknuta priroda. ViÂje je nego o ito da ovdje ve dugo nije bilo nikoga, a to budi nadu da u prona i Â«ekskluzivnuÂ» ljepotu podravskog prirodnog krajolika. Odlu ujem se najprije na obilazak podru ja Zgruti i Â arja, a potom i Â kofinja. Ovo potonje je okru?eno Âjumom, a ljudi ga izbjegavaju zbog straha od ?ivog blata koje je, mo?da, posljednji ostatak Panonskog mora. Prelazim na drugu obalu da bih si priuÂjio hodanje pjeÂanim ili Âjiljankovitim dnom nekadaÂjnjeg Panonskog mora. Bose noge koje polako tonu u topli pijesak i veselo mrmorenje rijeke vra aju me u djetinjstvo. Na pitomoj rije noj obali pronalazim Âjokoljke, ali i tko zna gdje po upano i preseljeno stablo koje mi izgleda kao nedovrÂjena skulptura nage ?ene. U plitkoj vodi Âjiljunak bljeÂiti u boji starog zlata. Ispira a zlata na Dravi viÂje nema, ali je zlatarenje i nadalje simbol darivanja rijeke. Drvenom skelom odlazim u Prekodravlje, to nije u Kri?nicu. Posebni je

do?ivljaj obilazak ove dravske enklave u kojoj se smjestilo selo koje se mo?e pohvaliti s najneobi nijem geografskom polo?ajem u na?oj zemlji. Iz zraka ovaj veliki dravski otok izgleda poput dlana sa ?iroko ispru?enim prstima. Biti ovdje uvijek zna i jednom nogom bit u susjednoj Ma arskoj. U kri?ni koj enklavi zbog obilja raznolikosti nema ponovljivosti, a mnogi prizori kao da su preslikani iz Arkadije. Neke mrtvice ovdje podsje aju na mo vare koje prema legendi privla e oluju. Pastelnosivo nebo ne ukazuje na takvu vremensku nepogodu, ali je ipak vrijeme za povratak. Å um dravskih voda oko skele kao da poziva na nastavak puta, a svjetlosme i suncem obasjani prudovi obgrljeni rijekom podsje aju na uvelo li? e i skoru jesen koja se polako prikrada.

Jesenski virovi Å Å Å Å Å Å Magla je tako gusta da se ne vidi rijeka Drava. Naziru se tek obli?nji vrbici i poneka visoka topola do koje vodi pra?njavi put. Rosa je tako obilna da se s vlati trave i ?irokog poljskog cvije a ?akama mo?e zahvatiti dovoljno kapljica za jutarnje umivanje. U jutarnjem sivilu lako se uo avaju krupne bundeve koje razbacane du? nedalekog kukuruzi?ta izgledaju poput ogrlice od jantara. Odmah iza rije nog nasipa do ekuje nas najprije Å um vode, a potom i pogled na ?iroku rijeku. Do prvih sun evih zraka u jesenskom jutru boje magle sve djeluje prigu?eno â€" i zvukovi i boje. Postupno magla postaje sve prozirnija. Kao da gledam akvarele koji me odvoe u poetskih sanjarenja. Magla se prvo di?e nad plodnom podravskom ravnicom, a znatno se du?e zadr?ava nad rijekom i njezinim rukavcima. Jutarnje sunce Å to se polako probija otkriva mno?tvo paukovih mre?a u grmlju na dravskoj obali, ali i krupne zeleno?ute dunje u obli?njem malom vo njaku. Sunce je ubrzo zagrijalo dravski Å jljunak i lokvu zaostale vode u pjeskovitoj rije noj obali. Prije izlaska sunca sve je djelovalo tajnovito, a sada bljeÅiti ljepotom najrazli itijih boja jeseni koje me ne ostavljaju ravnoduÅnim. Sve do popodnevnih sati rijeka je bila plava poput mora. Nebesko je plavetnilo postupno postajalo sve ispranije, a prema predve erju sve rumenije. Plodnom podravskom zemljom natopljenom tiÅjinom sutona na kraju toplog dana jeseni vijuga za?arena rijeka. Sunce uhva eno u ?utim kroÅnjama spustilo se do vode i nestalo u velikom dravskom viru. Å ?ivotopis:Å Å Å Å ?ELJKO CAR, dipl iur. i umjetni ki fotograf, ?ivi u ur evcu, gdje radi kao voditelj Pododsjsjeka za druÅjtvene djelatnosti, imovinske-pravne poslove i op u upravu u ur eva koj ispostavi Ureda dr?avne uprave Koprivni ko-Kri?eva ke ?upanije. Od 1984. do 1990. godine bio je lan Foto-kino kluba â€žPodravkaâ€œ iz Koprivniceâ€œ, a od 1997. godin je Foto-kino kluba â€žDravaâ€œ iz ur evca. Å Å Å Å Ve kao gimnazijalac piÅje i objavljuje fotografije u novinama i asopisima razdoblju od 1965. do 1984. objavio je viÅje od tisu u fotografija u â€žVe ernjem listuâ€œ, "Vjesniku", "Studiju", "Studentskom listu", "Bjelovarskom listu", "Glasu Podravine", "Plavom Vjesniku", "Sportskim novostima", " ur eva kom vjesniku"â€"lako, dakle, druguje s fotoaparatom od svoje 15. godine, za izlo?benu se fotografiju opredijelio 1982. godine. Budu i da se viÅje od dva desetlje a bavio novinarstvom, razumljivo je da je u srediÅtu njegova interesa u po etku bila reporterska fotografija. Ljubav prema novinarstvu zamijenila je ljubav prema fotografiji, koja ne samo da traje i danas nego ga i sve viÅje zaokuplja. Å Å Ve na prvoj izlo?bi na koju Å jalje svoje fotografije ?. Car osvaja 3. nagradu za kolekciju fotografija. Rije je o renomiranoj me uklupskoj izlo?bi bivÅje dr?ave Å to se 1984. godine organizirala u Puli. Nagrada je bila veliki poticaj za daljnji rad, tim viÅje Å to je selektor izlo?be bio velikan hrvatske fotografije Milan Pavi . Nepune dvije godine kasnije Hrvatski foto savez dodjeljuje mu zvanje fotoamatera I. klase, za doprinos u kreativnoj fotografiji. U me uvremenu je sudjelovao na preko 300 izlo?bi u zemlji i inozemstvu, na kojim je osvojio preko 130 nagrada i diploma. Godine 1991. njegova je fotografija bila u nacionalnoj kolekciji na izlo?bi "Fotoforum Alpe-Jadran", a pet godina kasnije u kolekciji Hrvatske za izlo?bu koja je otvorena u Turskoj. Isto se ponovilo i 2001. godine, kada je Careva fotografija uvrÅitena u kolekciju Hrvatskog fotosaveza za izlo?be u nekoliko gradova Ju?noafri ke Republike. Godine 1997. dobiva specijalno priznanje na izlo?bi u Ju?noj Koreji, a naredne godine na izlo?bi u Iranu. Diplome za fotografiju osvojio je i na me unarodnoj izlo?bi "Mundial fotosavez", u Rovinju 1997. i 2000. godine. Izlagao je fotografije diljem Hrvatske, te u Italiji, Ma arskoj, Macau, Å vicarskoj, Sloveniji, Iranu, Portugalu, Turskoj, Ju?noj Koreji, Njema koj, Makedoniji, Ju?noafri koj Republici, Austriji, Belgiji i Slova koj. Å Nekoliko fotografija ?eljka Cara uvrÅiteno je u kolekciju poznatog hrvatskog muzeologa, kolekcionara i donatora Antona Bauera. Sudjelovao je na desetak likovnih kolonija i fotoradionica diljem Hrvatske: u Zagrebu, Vinkovcima, Bjelovaru, Koprivnici, TrakoÅj anu, Pitoma i, Rovinju, Stubi kim Toplicamaâ€" Å Å Å Do sada je pripremio 11 samostalnih izlo?bi, a od toga je jedna bila u inozemstvu (1996. godine u Radovljici, u Sloveniji). Uskoro slijedi 12. samostalna izlo?ba u Kukljici na otoku Ugljanu. U proteklih 10 godina tamo se odr?avala me unarodna izlo?ba fotografije na temu â€žOtok i moreâ€œ, a Caru e kao ukupno najuspjeÅnijem autoru Fotoklub â€žKornatâ€œ prirediti samostalnu izlo?bu i tiskati katalog izlo?be. Zanimljivo je da je upravo Podravac autor s najviÅje nagrada i diploma na navedenoj izlo?bi motiva posve drugog podneblja, ali to potvr uje da ?. Car uspostavlja lako kontakt s bilo kojim ambijentom. Å Å Å Fotografije objavljuje u broÅurama, asopisima, turisti kim vodi ima, knjigama, kalendarima i na razglednicama. Potpisuje fotografije i u likovnim monografijama naÅjih slikara (Ivan Lackovi -Croata, Pero Topljak, Ivan Tomerlin), a redovito sura uje u asopisima "Meridijani" i "Hrvatska vodoprivreda", te u putnoj reviji Hrvatskih ?eljeznica "EuroCity". U svibnju 2001. godine promovirana je i foto-monografija "Podravina i Prigorje" u kojoj je objavio gotovo 200 fotografija. Å Å Å Godine 1998. uru ena mu je povelja grada ur evca za postignute rezultate i doprinos u razvoju fotografije kao tehni ke i umjetni ke discipline, te u promicanju prirodnih ljepota i osobitosti Podravine, a 2003. godine priznanje Koprivni ko-kri?eva ke ?upanije povodom 20. obljetnice uspjeÅnog bavljenja fotografijom. Njegove su fotografije uvrÅitene 2003. godine u nacionalnu kolekciju Hrvatskog fotosaveza za FIAP-ovu izlo?bu u Belgiji, te 2008. godine za izlo?bu u Slova koj. Fotografije ?eljka Cara naÅile su mjesto u fotomonografiji â€žMajstori hrvatske fotografijeâ€œ koju su 2006. godine izdali Matica Hrvatska i Fotoklub â€žZagreb". Uz umjetni ku fotografiju bavi se i publicisti kim radom.

Adresa: 48350 ur evac Basari ekova 162 Tel.(048)811-004 E-mail: zeljko.car1@kc.t-com.hr